

Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ár : egész évre 6 frt., félévre 3 frt.

A két árva.

— Elbeszélés. —

(Képpel.)

Hideg, ködös őszi este volt.

Rétfalva község kis tornyában ünnepélyesen csengtek a harangok, a halottak iránti kegyelet lerovására híva fel a lakosokat. A kisdud csinos temetőkert kísérteties fényben uszott a sirokra rakott gyertyák és lámpák világánál, mert halottak estéje volt s mindenki könnyezve emlékezett meg elhunyt kedveséről és szüléről azoknak sirjánál.

A többi egyszerű siroktól gazdag rácsozattal elkülönözve fényes márvány síremlék állott, s a virágos sirdombra rakott és aggatott lámpák fényénél előkelő asszonyság imázott a sirhantra dölve. Közel s távol semmi zaj, semmi nesz nem volt hallható, csak az őszi szél fuvallata, melyre a fák sárgult levelei csörögve hullottak alá.

A gyászoló előkelő nő özvegy Földesyné asszonyság volt, ki férjének hamvainál kesergett és pedig annyira elmélyedve, hogy észre sem látszott venni a temető csendjében sohajtozó és siránkozó alakokat.

Azonban egy erősebb szélroham oly hangokat hozott fülébe, melyek figyelmét egészen magukra vonták. Nem messzire tőle beroskadt, egyszerű sirdomb állott, mely mellett az egyetlen hitvány gyertya fényénél két gyermek, — egy fiú és egy leány — kesergett keservés, jajszerű sirással.

Földesyné asszonyság igen jószívű nő volt, s habár azelőtt is valódi jöltevője a szerencsétleneknek: most férje halála óta kétszeres jelét adta jószívűségének. — Szegény nem mehetett soha házához, kit vigasztalva, megsegítve nem bocsátott volna el. Özvegyeket, árvákat segített fel nyomorult helyzetökből s emelt jóllétre. Bús özvegyességében ezeknek hálája volt minden öröme s boldogsága.

Földesyné asszony most a temetőben észrevevén a két árvát, csendesen feljök közelgett s kezeit gyöngéden vállakra tévén, megszólította őket:

— Kedves gyermekeim, ki gyermekei vagytok ti, s kit sirattok itten?

Az elhagyatott árva gyermekek könnyen bizalmasak tudnak lenni az oly emberekhez, kik sorsuk iránt részvételt vannak, s a jó asszonyság oly szives, nyájas hangon szólott

hozzájok, hogy benne első tekintetre jóltevő angyalukat látták.

— Oh nagyságos asszonyom, — szolt a tiz éves György, — mi a szegény Bodnár Péter gyermekei vagyunk. Jó anyánkat pár éve temettük el, s atyánk a városban van napszámra dolgozni.

— Hát ti kinél tartózkodtok, édes gyermekeim? — kérde tovább a jószívű asszonyság.

— Egy nénénknél lakunk, — felelték a gyermekek, — de a ki maga is oly szegény és nyomorult, hogy alig képes napi ételmünket megkeresni. Most már oly helyzetbe is jutottunk, hogy gyenge karjainkkal a mi munkát birhatunk — elmegyünk szolgálá-

tot keresni, hogy ne legyünk nénénknek terhére. Azért is jöttünk még egyszer jó anyánk sirjához, hogy megköszönjük jó tanításait, tanácsait s bucsut vegyünk hamvaitól.

— Szegény gyermekek, így hát ti el is vagytok maradva, ugy-e, nem jártatok iskolába?

— De igenis, nagyságos asszonyom, mi eljártunk mindennap az iskolába; jó tanítónk ingyen oktattott bennünket mindenre s a tisztelendő ur megvette nekünk a szükséges könyveket.

— Na, ez nagyon szép, édes gyermekeim, ennek én igen örülök, s ha ti jó és

okos gyermekek vagytok, én szívesen gondoskodnám jövőtökről; jöjjetek hozzám s ha szorgalmasak, engedelmesek lesztek: úgy még sok szép várhat reátok az életben.

A két gyermek e szavakra összenézett; majd Katinka eleven kék szemével a nagyságos asszony jóságos arczára tekintett, mintha le akarta volna lesni arról: vajjon igazat szól-e s nem tréfál-e velök?

Ismerték már ők jó hírből Földesyné asszonyt, már eddig is sok jótéteményében részesültek, de ily ajánlatot még csak nem is álmodtak. Leereszkedtek most a jó nő lábaihoz s kezeit könyekkel áztatva csókolák meg, mire Földesyné asszony hintájában udvarába vitte őket.

Midőn a jó asszonyság Gyurit és Katinkát felfogadta, azok hála köszönetek közt ígérték meg, miként engedelmes, jó fogadott gyermekei lesznek. Igéretüket meg is tartották s jó magukviselete meghozta szerencséjüket.

A jó asszonyság csinosan, tisztán járatta őket, gondosan iskoláztatta s mindketten oly előhaladást tettek a tanulmányokban, házi- és egyéb kézi foglalkozásokban, hogy Földesyné asszonynak valódi öröme telt bennök, s benső megelégedéssel szemlélé növendékeit, midőn azok egyik vagy másik tanuló társukkal mintegy versenyezve mutatták be neki, mennyi ismeretre tettek már szert az iskolában.

Egy évre aztán elközelgett a nagyságos asszony nevenapja. A két gyermek a hála ösztönétől indítatva, ez alkalommal kifejezést akart adni érzelmeinek s tehetségökhez képest tolmácsolni jó kívánataikat szeretett gondviselőjük névnapjára.

Gyuri, mint az iskolában legszebb író, tanítóját felkérvén, annak segélyével csinos, egyszerü, szívből fakadó névnapi üdvözlétet irt s Katinka ahhoz a természet tarka vegyületü virágaiból oly pompás, mesterséges gonddal összeállított koszorút készített, hogy midőn ezzel a két gyermek a jó asszonyságot meglepte: az e gyöngédség felett benső örömkönyeket hullatott s megkérdezte a gyermekektől, hogy e szép nap emlékét ők is mivel ohajtanák az ő részéről megörökíteni.

— Jóltevő asszonyunk, — felelt György, — miután szegény megboldogult anyánk

sirja
van s
épen
napr
gyesk
szerü
juk,
anyá
A
gyerr
mást,
mabb
várt r
dos
olya
gyerr
öröm
a sírh
kára
tól di
em
gyerr
nap
kal la
Ig
fel az
va a
ban,
ben é
félele
böl j
Föld
büszk
Katin
velt h
ki ma
példa
mes,
visel
erény
val
csak
ság f
F
atyjá
felüg
a jó
sirjá
az ég
jó er
letne

sirja oly elhagyatott, roskatag állapotban van s minthogy ez a nagy szerencse minket épen ott talált: legdrágább emlék lenne e napról reánk nézve az, ha nagyságod kegyeskednék anyánk sírját kijavíttatni s egyszerű emlékekkel ellátni, hogy midőn azt látjuk, kegyelettel emlékezzünk meg elhunyt anyánkról s kegyes jöltevőnkről.

A nagyságos asszonyt igen meglepte a gyermekek eme kérése, ő valami egészen mást, valami vidámabbat, gyermekest várt részökről. Gondoskodott azért

olyanról is, mi a gyermekeknek sok örömet okozott, de a sírhalom is nem sokára szép virágoktól díszlett s a szép emléket a hálás gyermekek minden nap friss koszorúkkal látták el.

Igy növekedtek fel aztán, gyarapodva a tudományokban, szép erényekben és jámbor isteni félelemben. Györgyből jeles ember lett, Földesyné asszony büszke lehet reá. Katinka szép, művelt hajadonnánőtte ki magát s minthogy példászerű, illedelmes, szerény magaviselete által a női erények koronájával díszlik: reá csak öröm s boldogság fog várni az életben.

Földesyné asszony még a két árvának atyját is magához vette s gazdaságában felügyelői minőségben alkalmazta, s midőn a jó ember gyermekeivel elhunyt neje díszes sírjához kimegy: áldó hála rebeg ajkairól az ég Urához, ki mindig megjutalmazója a jó erkölcsnek, szorgalomnak s jó magaviseletnek.

Milesz Béla.

A gonosz rablófőnök és a jámbor remete.

— Mese. —

(Képpel.)

Hol volt, hol nem volt, de valahol csakugyan volt egyszer egy szegény ember. És e szegény ember egyszer este hazahozta kalapját teli fényes ezüst tallérral, de azután mindig szomorú volt. Egyszer kérdezte tőle a felesége:

— János, miért vagy te olyan szomorú?

De János gazda csak hallgatott s nem mondta meg neki.

Hát egy idő múlva fia született, és ez a fiú nagyon okos gyerek lett, s midőn már jó nagyocskává lett, neki is feltűnt, hogy atyja mindig szomorú; soha sem látta őt nevetni.

Egyszer azt kérdezte atyjától:

— Apám, miért vagy te mindig olyan szomorú?

De az atya csak annyit felelt neki:

— Hallgass, fiam, te úgy sem segíthetsz rajtam!

De a fiú nem hagyott neki békét, mindennap kér-

dezte: „Apám miért vagy olyan szomorú?”

Végre ezt mondta az atya:

— Fiam, rajtam többé nem lehet segíteni, — eladtam a lelkemet az ördögnek.

— Jaj, apám, hát miért tetted azt?

— Azért, hogy pénzt kapjak, fiam; te töltötte a kalapomat ezüst tallérokkal.

A fiú fejét csóválta, de nem szólt semmit. Jól van; ezután elment a paphoz és

annak mindent elmondott. De a pap csak ennyit mondott neki:

— Semmi közöm hozzá, s nem is segíthetek rajtad.

— Tisztelendő ur, akkor adjon nekem legalább jó tanácsot!

— Menj az esperes urhoz, az tán segít rajtad.

Jól van. A fiu elment az espereshez és elmondta neki az egész históriát. Az esperes végighallgatta és aztán mondá:

— Semmi közöm hozzá, én sem segíthetek rajtad!

— Főtisztelendő esperes ur, akkor legalább adjon nekem jó tanácsot!

— Tudod mit, fiam, menj a püspökhöz, az talán segít rajtad.

Jól van. A fiu elment a püspökhöz s elbeszélte neki az egész dolgot, a mi atyjával történt. A püspök végighallgatta és aztán mondá:

— Semmi közöm hozzá, s én nem is segíthetek rajtad!

— Méltóságos uram, adjon hát nekem legalább jó tanácsot! —

— Fiam, apád el van veszve. De talán mégis megmenthetnéd őt. Menj a kék erdőbe, ott lakik egy jámbor remete, — olyan

ajátatos, olyan szent az, miszerint az angyalok mindennap elhozzák neki az ételmet az égből. Lehet, hogy ő tudna segíteni rajtad!

Most örült a fiu. Elment a kék erdőbe a remetéhez és elmondá neki atyja történetét.

De a remete szörnyű jámbor, szent férfiu volt, s így szóla a fiuhoz:

— Hordd el magad innen, mi közöm nekem e dologhoz! Én semmit sem akarok tudni az ilyen bünösökről!

— Szent atyám, — mondá a fiu szomorun, — adjon hát nekem legalább jó tanácsot, — mi-tévő legyek? —

— Jól van fiam, ezen erdőben lakik egy

hires rablófőnök, az minden ördöggel ismerős s mind szolgál neki; hátha ő visszakaphatná atyád kötvényét, a mit lelkéről adott az ördögnek. — Jól van. A fiu elmén a rablófőnökhöz, ez pedig a remetének testvér-öcsese volt. A rablófőnök mindjárt kérdezte:

— Mit akarsz itt, te kis poronty?

Erre a fiu mindent elbeszélte neki, és a rablófőnök fejével bólintott s azt mondá:

— Jól van, majd meglátjuk, mit tehetünk ezen ügyben.

Erre egyet fütytentyett, és a fütyyre mindjárt ott termett egy tuczat ördög.

— Ti ördögök! — szólt a rablófőnök, — ezen gyerek itt apja lelkét keresi; melyiteknek adta el azt?

— Egyikünknek sem! — feleltek az ördögök s eltűntek.

A rabló megint fütytentyett, s megint egy másik tuczat ördög termett ott.

— Ti ördögök, ez a gyerek apja lelkét keresi; melyiteknek adta el azt?

— Egyikünknek sem! — feleltek az ördögök s eltűntek.

A rablófőnök ismét egyet fütytentyett, s megint ott termett egy tuczat ördög.

— Ez a gyerek apja lelkét keresi; melyiteknek adta el azt?

— Egyikünknek sem, — felelték ezek is, egyet kivéve, a ki hallgatott.

— Miért nem szólsz *te*, Borzas? — rivallt rá a rablófőnök.

— Mert én vettem meg ezen gyerek apjának lelkét egy kalap talléron, — felelt erre Borzas vonakodólag.

Most már minden jól volt. A rablófőnök kényszeríté az ördögöt, adja vissza a kötelezvényt; hanem Borzas azt az egyet kikötötte magának, hogy a fiu menjen el vele érte a pokolba.

Jól van. A fiu elment vele a pokolba.

De milyen fertelmes sötét lyukakon, keskeny folyosókon kellett menniök, míg végre a pokol konyhájába értek!

Ott a fiu mindenféle szörnyüségű kinzóeszközöket látott; az ördög-szakácsok ott főzték és sütötték, gyúrtak és zsírban kirántották a szegény lelkeket. Ott volt egy mézárszék izzó vasból, és rajta tizenkét kampó szintén izzó vasból. Ekkor kérdé a fiu:

— Tekintetes ördög uram, — kinek számára van ez készítve?

— A rablófőnök számára, ha ideje lejár! — felelé az ördög, s tovább mentek. Egy másik konyhában a fiu egy nagy, nagy bográcsot látott teli forró szurokkal.

— Hát ez kinek számára van készítve? — kérde ismét.

— A jámbor remete számára, ha ideje lejár! — felelé az ördög vigyorogva, s három águ vasvillával megkeverte a forrongó, s istergő szurkot.

Igy hát mentek, mentek, és ha a fiu nem lett volna Isten oltalma alatt, szörnyet halt volna a pokolban, ijedtében és borzalmában, — annyi rettenetes dolgot látott ott.

De hát végre Borzas ördög megmutatta neki atyja aláírását, de csak sok ügyyel-bajjal kaphatta azt vissza, és ha Borzas nem tartott volna a nagy hatalmu rablófőnöktől, hiában járt volna a szegény fiu a pokolban.

Mikor ismét kijött a pokolból, megint elment a rablófőnökhöz, és szépen megköszönte neki szivességét és segélyét.

— Nos hát mit láttál a pokolban? — kérde amaz tőle.

— Jaj, sok rettentő, szörnyű dolgot!

— Hát beszéld el nekem, te gyerek!

— Egy nagy izzó üstöt forró szurokkal, a jámbor remete számára.

— Jól van. És mit láttál még?

— Egy izzó mészárszéket, 12 izzó vaskampóval.

— Hát az kinek volt készítve? szólj gyerek!

— Hát, — hát, — felelé a fiu, — az ördög azt mondta — a rablófőnök számára van az elkészítve.

Jól van. A mint a rablófőnök ezt hallá, kinyitott egy nagy ládát, s az teli volt fényes, köszörült, éles késsel, és így szólt a gyermeknek:

— Hallod, fiu, most te is tégy nekem egy sziveséget.

— Oh édes-örömet, főnök ur!

— Hallgass hát ide: Ezen kések mindegyikével megöltem valakit, és azért lelkem örökre kinlódni fog a pokolban, ha nem találok embert, a ki ezen kések mindegyikével egy-egy darab hust levág élő testemről. Azt pedig te megteszed, fiam, nemde?

— Jaj Istenem, főnök ur, azt nem tehetem; kívánjon akármit tőlem, szivesen megteszem, csak ezt nem.

— De épen ezt kell megten-

ned; én segitettem neked atyádat megváltani. Hanem szívemet hadd utoljára és csak ha egészen feldaraboltál engem, akkor vágd azt is kétfelé.

Hát erre a szegény fiu nem tudott mit szólni, s végre bátorságot vett magának és feldarabolta, a legnagyobb és legélesebb késsel épen közepén kétfelé vágta a szivet is, s ekkor fehér galamb szállt ki belőle s az ég felé emelkedék, magasabbra és maga-

sabdra, míg végre eltűnt a bámuló fiu szemei elől.

Most már minden jól volt. De épen aznap elmaradt az ételhordó angyal a szent remetétől, s ez nagyon boszankodott miatta, mert nem evett egyebet egypár száraz gyökérenél, s midőn másnap megint eljött az angyal, haragosan kérde tőle:

— Te angyal, miért nem jöttél tegnap az étellel?

— Édes remetém, — felelé az angyal nyájasan, — tegnap annyi dolgom volt a mennyországban, hogy nem volt időm eljönni. Tudod, öcséd, a rablófőnök tegnap bevonult a mennyországba és azért valamenynyünknek együtt kellett lennünk, mert igazán szép ünnepély volt nálunk odafenn.

— Mit, a rabló végett volt olyan komédia? — kiáltott a jámbor remete; — hát akkor ugyan hány angyal kell az én fogadtatásomra, ha bevonulok a mennyországba?!

— Oh, veled majd elvégzem én magam is, kedves remete! — felelé az angyal mosolyogva.

De midőn a remete ezt meghallotta, akkor szörnyen megharagudott és nagymérgesen kiáltotta:

— Mit én *egyetlenegy* angyallal vonuljak be a mennyországba? Hiszen akkor inkább leszálok a pokolra 99,000 ördöggel!

És erre kinyílt a föld a szent férfiu alatt, s feljött a 99,000 ördög és lerántották a remetét a pokolba, egyenesen az izzó katlanba, a forró szurokba.

Most minden jól volt. A megrémült fiu pedig szerencsésen hazament a kötelezvénynyel, s így atyja megváltatott; — ezután többé nem volt szomorú; de mindig jót tett a szegényekkel és igen jámbor, tisztességes életet élt.

Fiából pedig jeles férfiu lett, — s így éltek vígan és boldogan, a míg meg nem haltak.

A csonka katona.

(Képpel.)

Vérze s elhullt a csatában,

Ámde mentve lőn hona.

— Harcz után haza falábon

Jó egy csonka katona.

Társai rég megjöttek már;
Volt öröm a faluban!
Annyi lányfej, annyi szempár
Várta, a hány kapu van.

Otthonn mindenik elébe
Hány meleg szív dobogott!
S a mint a küszöbre lépe,
Édes anyja zokog ott;

És fejére sírva, áldva
Nyujtja reszkető kezét.
— Egyre vártak csak hiába,
Halott hire érkezék.

„Hősök közt mint hős esett el,
Híre-neve élni fog!”

— Özvegy anyja este-reggel
Csak siratja, csak zokog.

Napok telnek, hetek telnek,
Nincs a sebnék balzsama;
Egy, a miben enyhet lelhet
Roncsolt szíve: az ima.

Nappal nyomja súlyos munka;
De mihelyest este lesz,
Szegény özvegyasszonyunk a
Bibliában levelez.

Most is olvasgat magában,
— Mintha zörejt hallana . . .
Koppan az út, és falábon
Jó a csonka katona.

Kétkedve áll az ablaknál,
Elmélázva, szomorún.
— „Szegény anyám, jobb ne látnál
Csonkán, bénán, nyomorún!”

Késő! anyja észrevette;
Fölnéz, s úgy tetszik neki,
Rég elsiratott szerette
Mintha sírből kelne ki.

Nem a sírből! Él, lehel még!
— És fölugrik, kiszalad;
S ott zokogja már szerelmét
Fia keblén, percz alatt.

Sír, nevet, reá omolva;
Csonkaságát feledi,
— Hátha egy keze se volna:
Nem örülne-e neki?

Szász Károly.

Fóka-vadászat.

(Vége.)

(Képpel.)

A partra huzzuk a sajkát, s miután dél elmúlt s étvágyunk nagyon élénken is emlékeztetett rá, ebédet készítettünk magunknak mindjárt ott helyben. Bográcsot és fát mindig visznek magukkal a vadászok ily alkalommal, s nemsokára megfőtt egy izletes lapoczka-darab a meglőtt fókából, sóval és burgonyával, mely nagyon jól ízlett nekünk. Az öreg Andrus nagyon jókedvű, beszédes és kedélyes volt, de ebéd után azt javaslá, jó lesz, ha „egy-két maroknyi álmot hintünk szemreinkre“.

E szerint lefeküdtünk a tűz mellé, rövid nyugalomra; de alig mult el egy félóra, és Andrus bácsi már megint talpra ugrott s a visszatérésre készült. A szél nagyon kedvező irányból fújt, úgy hogy sajkánk oly könnyedén és nyugodtan siklott tova a hullámokon, miszerint alig éreztünk valami mozgást. Miután az öreg pipájára gyujtott, megkértem őt, beszéljen nekem még valamit a runói fókavadászok kirándulásairól, s miután ez kedvencz beszédtárgya volt, azonnal teljesíté kívánságomat.

„Most sines ugyan épen meleg a vízben, de ha ön, uram, télen, a mint velem történt egypárszor, belesüppedt volna a vízbe, és csak nagy bajjal menekülhetett volna a belefulástól és aztán még három mértföldig masírozott volna olyan ruhában, mely rögtön jégkéreggé fagyott, s metsző hideg szél fujna szemközt, — akkor bizonyára nem tartaná a fókavadászatot mulatságnak. Mi rendszeren csak márcziusban kezdjük el ezen vadászatot, de gyakran mindjárt uj-év után is elindulunk, s ezen időben oly veszélyeknek vagyunk kitéve, a milyenekről a szárazföldiek nem is álmodnak.

Mérföldnyi távolságban a parttól, minden jéggel és hullámos hóréteggel van fődve, — ölnyi magasságra feltornyosodott jégtáblák, néha száz-számra is, majdnem átkelhetlen, órányira terjedő sánczot képeznek, és néha három-négy ilyen sánczon kell át-mászni, míg az ember a fókák tanyájához ér. Hányszor kellett visszatérnünk hat-órai fáradalmas járás után, a nélkül, hogy csak egyetlen fókát láttunk volna!

Még veszélyesebbek, de rendszeren jövedelmezőbbek az áprilisi vadászatok, ha a jég olvadni kezd és a viharok azt kisebb-nagyobb jégtáblákká törik össze, melyek egymásra torlódnak vagy egymás alá bujnak, néha meg nagyobb csatornákat képeznek, melyek vékony jégkéreggel befagyva és hóval fődve, már nem egy vadászt elnyeltek. Ha egy merész vadász, a csábító zsákmányt távolról megpillantva, az ingatag jégre merészkedik, mily könnyen eltéveszti az ugrást, s mily borzasztó veszélyt hoz rá egyetlen ballépés egy nagyon kicsi vagy nagyon sima jégdarabon! Nagy jégtáblákon is veszélyes járni, ha azok hirtelen elválnak a szilárd parti jégtől s kihajtatnak a sik tengerre. A roppant jégtábla lassankint szétzuzatik, mindig kisebb és kisebb lesz a törékeny talp, mely a szerencsétlen vadászt viszi, míg végre összetöretik és a vadász a hideg, nedves sírba merül.

Ha pedig ez nem történik, akkor, miután kevés élelmi szereit elköltötte, a szörnyű éhhalál, vagy a rémitő hideg áldozata lesz. Csak ritkán jut az ilyen eltévedt, társaitól elszakított vadász valami szigethez vagy parthoz, hol aztán szivesen fogadják, és később, ha alkalom nyílik rá, haza is küldik.

Ha vékony jéglapokon van az ember, akkor gyakran apró darabokra töri azokat a vihar, ugrálva kell a vadásznak a parthoz közelednie; egyszerre széles ár terül el előtte, — a hullámok elárasztják a sima talajt, úgy hogy alig bírja magát lábain tartani; az ár tengerré lesz, s minden más kiút el van vágva, és semmi remény a menekülésre! — Itt haszontalan minden emberi erő és mesterség, — csak a szerencsés véletlen mentheti meg őt a haláltól.

Különben nálunk fődolog, hogy a merész bátorság higgadt megfontolással párosuljon s ne veszélyeztessük könnyelműen életünket. Hogy a veszélyt lehetőleg kikerülhessük, többnyire hatan egyesülünk egy közös vállalatra. Az ingatag és szilárd jég közti határ közelében megállapodunk, s kettő-kettő indul el onnan együtt a fókavadászatra, mert a fókák leginkább ily helyeken tartózkodnak, sőt néha falkánként heverésznek a jég szélén és sütkéreznek a napon. Jégdarabok által elfődve, gyakran négy-

A csonka katona. (Lásd szövegét a 118. lapon.)

Foka-vadászat.

kézláb s a foka mozdulatait és hangját lehetőleg utánozva, közeledik a vadász a falkához a mennyire lehetséges, és akkor bizonyosan lőhet egy értékes darabot. Hanem biztosan kell találnia, mert ha nem, akkor a foka a vízbe veti magát s végerejével anynyira eltávozik, miszerint többé nem találja meg. De ha alva találja a foka-sereget, — s már távolról hallhatja őket hortyogni, — akkor inkább buzogánynyal közeledik hozzájuk, s néha már egynehányat agyonütött közülök, míg az utolsók felébrednek. Nyáron, midőn szabadabban lehet mozogni a vizen, a sajkával is közeledünk a foka-tanyához, s így két oldalról támadjuk meg őket. A löfegyveren kívül hosszú szigonyt is használunk ilyenkor, melynek nyeléhez erős lőszörkötél van erősítve, melynek másik végét a vadász kezében tartja. Ha a fókák a jégről a vízbe vetik magukat, akkor a szigonynyal várunk rájuk, s így néha sikerül több darabot egyszerre elejteni; a szegény állatok néha aztán olyan zavarba jönnek, hogy majdnem a sajkába kapaszkodnak, akkor aztán könnyű őket löni, szigonynyal fogni, vagy baltával, buzogánynyal agyonütni.

Ha a jég még erős, akkor a vadászat nem oly veszélyes, de ha törékeny, akkor a foka ép oly könnyen elfogja a vadászt, mint a vadász a fókát.

Ruházatunk az ilyen vadászaton meleg, teshez álló és kényelmes, vastag gyapjuszövetből készítve, azonkívül puha juhbor-bunda véd minket a hideg ellen. Bö kabátunk keblében hordjuk a lőszereket, kis kulacsot pálinkával és — ha lehetséges — egy delejtüt s tüzszerszámot is. Egész ruházatunk fehér, hogy az éles szemű foka meg ne különböztethessen olyan hamar a hótól.

Ha a jég mindenütt olvadni kezd és messzebbre lehet menni a tengeren, akkor nagyobb sajkát veszünk — szántalppal, hogy a jégen tova huzzassuk, ha szükséges. E végre rendesen hatan-heten összeállunk s egy főnököt választunk, ki kormányoz és parancsol. A sajkában néhány hétre való élelem, lőszerek, bundák, szalma, fa és vasbogrács van. Este a jégre huzzuk a sajkát, s oldalt fordítjuk a szélnek, hol aztán jó tűz mellett olyan jól alszunk a szalmában és bundák alatt, mintha jó puha ágyban fe-

küdnénk. Nappal páronkint elmegyünk a vadászatra, hanem este ismét a sajkánál találkozunk, — azért mindenki jól vigyáz az irányra, és a delejtü segélyével könnyen visszatérhet oda.

A szalonnából a zsirt részint kifőzik, részint kisajtolják. Legjobb és legdrágább azon olajszerű zsiradék, mely a nap melege által fölolvastva, magától lecsepeg a szalonnából; de az mindössze nem sok a mi hideg országunkban. A kifőzés gőz által roppant nagy kádakban történik, melyeknek fenekén át több cső van alkalmazva, s így csak a tiszta zsirt kell mindig leszedni fölülről. A hátramaradt tepertüt még egyszer kifőzik, nagy üstökben, kevés vízzel, és aztán kisajtolják. Az ily módon nyert barnás zsiradék ama folyadék, melyet közönségesen halzsír név alatt árulnak s melyet a kikészített bőr, mint például lőszerszám, lábbeli stb. puhántartására használnak, hogy a nedvességtől meg ne repedezzen. Ősszel egy „pud“ — 40 font — szalonnából 35 font zsirt kapnak, de télen és tavasszal, vagy a fiatal fókákból csak 25—30 fontot. Egy kinőtt foka körülbelül 150 font zsirt ad.

Oroszország tengerparti lakói évenként körülbelül 20 millió font szalonnát nyernek ezen vadászatból, melynek értéke legalább egy millió ezüst rubelre rug. Hanem e végre minden évben meg kell ölniök mintegy 50,000 kinőtt, és 150,000 fiatal fókát.

A bőrök eladásából is szép pénzt kapnak a vadászok, ámbár sokat megtartanak saját használatukra. Egy fehér puha bőrt, a milyen a fiatal fókáé négyhetes koráig, 50—60 kopekért adnak el, mi alig tesz egy forintot; egy jó meleg bundára 6—8 ilyen bőr kell. Ha barnára festik, akkor tengeri vidrabőr gyanánt adják el (ez sokkal drágább és ritkább). Ezen bőröket pedig nem használják bélésnek, hanem szőrükkel kifelé, — mert a fényes, sima szőr vízhatlan, s igen alkalmas téli vagy esős időben.

Épen midőn az öreg Andrus bácsi befejezte elbeszélését, ama szikla-szigethez értünk, a honnan reggel elindultunk. Miután már beesteledett, én is a vadászok tanyáján töltém az éjt, s valóban olyan jól aludtam a szalma-fekhelyen, párna helyett egy összegöngyöltött foka-bőrrel fejem alatt, s puha,

meleg bundával betakarózva, — mint a legkényelmesebb ruganyos ágyban.

Reggel búcsút vettem a bátor, vakmerő vadászoktól, s átvittem magamat Revalba.

A pálmafa.

(Képpel.)

Egyszer egy arab feszült figyelemmel hallgatta egy angol elbeszélését, a ki előtte hazájának szépségeit, gőzgépeit, vasutait, légszuszvilágítását stb. magasztalá. Mikor végre kifogyott a sok dicséretből, az arab élénken kérdezé:

— Hát olyan szép, karcsu pálmafák vannak-e az ön hazájában, mint nálunk?

Az angol azt felelte, hogy egy-két pálmát ugyan ápolgatnak a nagyobb fűvészkertekben — üveg alatt, de biz' a szabad levegőn nem él az a legjobb akarat mellett sem. Az arab ekkor kimondhatlan szájalommal tekintett a dicsékvő angolra, s többé nem volt kedve hallgatni, mikor a Nyugatot dicsőítették.

Mert mi az arabnak még az éden is pálmák nélkül? Vasutak, villanytávírdák, ragyogó légszuszvilágítás, tüzet evő gőzgépek, csillagos ég és tarka virányok, — mind ezek mit érnek az ő szemében pálmák nélkül?

És valóban a pálmafa a növényvilág királya, a forró, égető sivatagok egyetlen áldása. A datolya-pálma Arábia, Egyiptom, s a legtöbb ázsiai és afrikai sivatagok lakóinak szántóföldje, kertje, éléstára, borpinczéje, s nélkülözhetlen életföltétele.

A legtöbb monda a pálmát abból az agyagból származtatja, melyet Allah félretett, mikor az első embert belőle megteremtette. „Szeresd a pálmát mint szülőidet!“ — mondja az arab, és büszke azon, majdnem szóról-szóra bebizonyult hiedelemre, hogy az esupán az igazhívő muzulmánok földén tenyészik. Az arab a pálmát az emberhez szereti hasonlítani: „Miként az embert minden más teremtmény között egyenes, föl-emelkedő testállása tünteti ki: úgy a pálma is karcsún, kevélyen és egyenesen emeli ég felé gyönyörű lombkoronáját. Melyik teremtmény oly szép, mint az ember, s melyik fa dicsőbb a pálmánál? Lombzatában agy-

velő működik, épen mint az ember fejében. Vágd le a pálmának és az embernek a fejét, s látni fogod, hogy egyiknek sem fog nőni más feje. Vagy vágd le a pálma ágait, s helyettök épen úgy nem fognak nőni mások, mint az ember levágott karjai sem nőnek ki. A pálma fején is hajdíz van, mint az emberén.“

A növényvilág egy tagja sem játszik oly szép s oly fontos szerepet a vallásban, történetben, művészetben és költészetben, mint a pálma; a szentírásban pálmaágak diszi-

tik a legmagasztosabb jeleneteket, — melyekből a „béke pálmája“ korunkig is elhátott. A keleti hitregetanban és virágnyelvben a pálma minden szépnek és győzelmesnek jelképe. Azonkívül a pálma némi tekintetben a hajdankor népeinek tanítómasterül is szolgált, — a pálma lévén a régi egyiptomi és görög oszlopművek legelső mintaképe.

A pálmának mintegy 150 faja van, melyek égaljilag szorosan el vannak különítve egymástól. A tulajdonképeni pálmáégalj Perzsia és India déli részeitől kezdve

Észak-Afrika felett egészen a Kanári-szigetekig terjed.

A pálmafák közül kétségkívül leghasznosabb a datolya-pálma, melynek pompás gyümölcsét bizonyára kedves olvasóink is nagy élvezettel szokták csemegézni néhanéha. De ha még a boltjainkban kapható, összefonnyadt, kiszáradt datolya is olyan pompás ízű, minő lehet az otthon, hol illatos, aranyló fürtökben mosolyog alá! És ott a datolya nem csak csemegéül szolgál: a datolya-pálmából az arab házinő egy egész hónapon át mindig uj és uj ételekkel kedveskedhetik férjének, a mi pedig a mi szegényes és minden kitelhető alakban felhasznált burgonyánkkal alig volna lehetséges. S a mellett a burgonya mindig csak burgonya marad, míg a pálma már születésénél fogva is egyike a tropikus növényvilág legnemesebb és legméltóságosabb szépségeinek.

És a pálma-erdő! ki irhatja le annak szépségét? s ki irhatja le az érzést, mely a vándor szívét eltölti, ha hosszas bolyongás után egy ilyen ligetbe ér? . . .

A végtelen homöksivatagon napok óta vándorol a fáradt karaván; fön a lángoló sugarakat szóró nap, lenn a fehér, szemvakító, perzselő homok, — sehol egy tenyéryi zöld, sehol egy árnyas fa vagy bokor, mindenütt csak a kihalt pusztaság. A tevék és lovak szomoruan csüggesztik le fejeiket, állatot és embert egyképen gyötör az epesztő szomjuság, mert a víz a tömlőkből kifogyott. De ime, a láthatár szélén sötét pont emelkedik, — a karaván vezetői örömkialtást hallatnak, mert ők tudják, hogy az a folt egy pusztai sziget, egy oáz, hol a kiállott fáradalmak után felüdülést fognak nyerni és erőt a további utra. Az állatok mintha megértenék az öröm e kiáltását, kettőztetett léptekkel igyekeznek előre.

A sötét folt mindig nagyobb és nagyobb lesz, — már meg lehet különböztetni a karsu pálmafák szellős koronáit, — már üdítő, hűs és fűszeres lég áramlik a pusztai sziget sűrűjéből, — végre ott vannak a kecses palmaerdőben, ott haladnak a magasra nyuló eleven oszlopok sorai közt, melyeknek széles levelű lombjain át szelid mosolylyal szűrődik keresztül az ottküin oly izzó hőséget lövellő nap fénye.

Megállnak és leheverednek a vidáman

csevegő csermely mellett, mely fris cseppjeivel vendégszeretőleg kínálja az elcsigázott utasokat, — aztán rövid álomra hajtják fejüket, s hogy ily fárasztó utazás után minő szépeket álmodik az ember ilyen ligetben, arról fogalmunk is alig lehet! . . .

Horkai bácsi „Kis természetrajza”-ból.

Hüllők.

Tanító: Gyermekek! a békáról, kigyóról és gyikről fogunk beszélni. N. N. nehnat nevez meg ezek közül.

Gyermek: Levelibéka, kecskebéka, varangybéka, tekenősbéka, vakkigyó, vízigyó, fűregyik, krokodil, stb.

T.: Ird le a békát szóval, milyen?

Gy.: A béka, ha összehuzza magát, csaknem négyszögű, teste bibiresős, szeme kiülő, lakhelye tó és mocsár. Némelyik közülök megehető, más hasznuk, hogy pusztitják a férgeket és rovarokat. Télére a víz iszapjába bujnak, s csak tavasszal jönnek elő „brekeke” dalukkal.

T.: N. N., mondd el ezt másképen is.

Gy.: Csaknem négyszögű a béka
S mindenféle ivadéka,
Teste bibiresős, s a szeme
Kiülő, jól lát ökeme!
Tó és mocsár a hazája,
„Brekeke” az ő nótája.
Némelyiket meg is esznek,
Ők kárt nem, de hasznót tesznek,
Mert pusztitják a férgeket,
S rovarokat, más ilyeket.
Vizbe bujnak a tél elől,
Csak tavasszal serkennek föl.

T.: A béka: hüllő, s mindazon állatok hüllőknek neveztetnek, melyeknek veres és hideg vérök van és tüdőikkel lélekzenek. Mik neveztetnek hát hüllőknek?

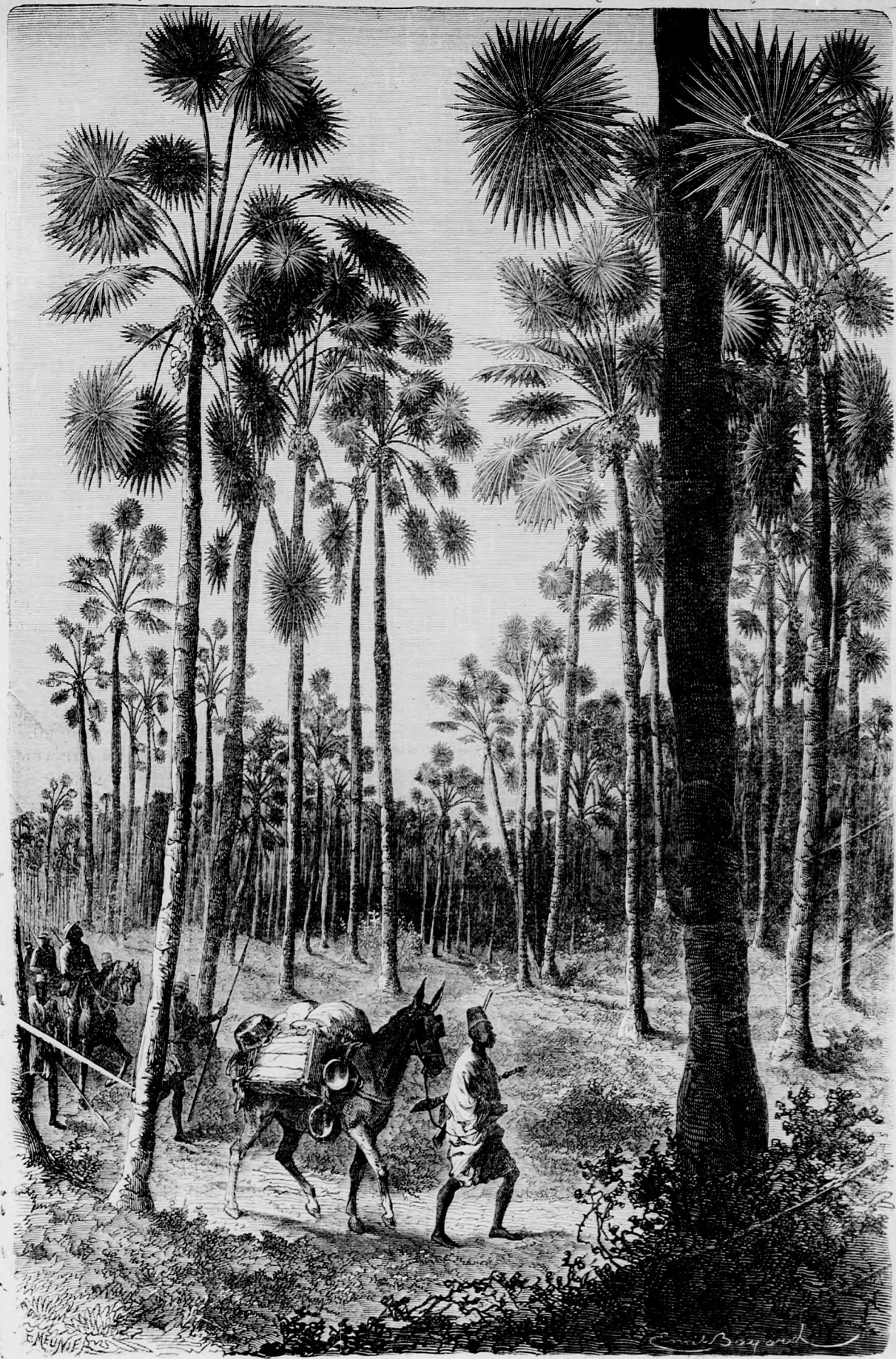
Gy.: Mindazon állatok hüllőknek neveztetnek, melyeknek veres és hideg vérök van, s tüdőiken lélekzenek.

T.: Hát a hüllőkről lehetne-e dalolni?

Gy.: Igen is:

Kigyó, béka.

Kigyó, béka kétlakiak,
Földi s vízi hazafiak,
Hogyha köpönyegök volna,
Hol ide s oda fordulna.

Pálmaerdő. (Lásd szövegét a 124. lapon.)

De én velök nem tartok ám!
Nem kell más hon, mint a hazám;
Köpenyemet se forgatom,
Szívem, szóm nem változtatom.

Csiga.

Hallod-e, kicsi Zsiga,
Nézd, hogy mászik a csiga,
De ám mindig előre,
Te is tanulhatsz tőle.

Hátán kis tornyos háza,
Senki meg nem adózza,
Azt soha sem hagyja el,
Igy vagy-e te könyveddel?

Buza.

Közvitéből lesz a tiszt,
Buzából a fehér liszt,
Fehér lisztből galuska,
Jó ez, ugy-e Iluska?

Jó biz e, kis tanuló,
De csak olyannak való,
Ki dolgozik örömet,
Mig el nem jön a nyugest.

Moh.

Kis piczinkó növényke,
Nem kell hozzá sövényke;
Megvan ugy is, el nem dül,
Rajta bogár hegedül.

Levele jó gyógyszernek,
Szegény beteg embernek;
Vagy kik nagyra nem vágnak,
Azoknak meg jó ágynak.

Gomba.

A jó gyerek nem goromba,
Kalapot hordoz a gomba;
De azt félre nem vághatja,
Ugy rendelte az ég atyja.

Egyik jó, meg lehet enni,
S aszalva télre eltenni;
Másik nem jó, taplós, férges,
Vagy mint a rossz gyerek: mérges.

Vas.

Ismerem az aranyat és ezüstöt,
A rezet is, a melyből vernek üstöt;
De a vasat legjobban ismerem én,
Mivel leghasznosabb fém a földtekén.

Van egy kardom belőle, már jó régi,
Ismerték hazámnak az ellenségi;
Édes apám azért adta nekem át:
Hogy ha majd kell, védjem vele a hazát.

Levelezés*)

Lovasberény, febr. 10. 1873.

T. Szerkesztőség! A helybeli izr. főtanoda növendékei, *Fénykövy Jakab* tanár ur igazgatása alatt, mult-évi nov. hó 10-kén „olvasó-egylet“-et alakítottak, főczélul tűzvéni ki az önképzést a) könyvtár felállítására, b) gyermek-ujságok járatására, c) bizonyos időközökben — értve a szünnapokat — tartandó gyűléseken az egylet tagjai által előadandó szavaltatok és felolvasandó önkészítette kisebbszerű munkálatok — és azok megbíráltatása által, d) hogy idővel — az anyagi körülményekhez képest — a szegényebb sorsú tanulók hetenkint ingyen kaphassanak ki könyveket s a szükséges tankönyvekkel is elláttassanak.

Hogy ezen célját elérhesse, az egylet minden tagja hetenkint két krajezárt tartozik az egyleti pénztárba befizetni, a melyért hetenkint egy könyvet kap ki olvasásra; továbbá minden három hónapban egy előadás tartatik, egyelőre csak a felállítandó könyvtár javára.

Az egylet élén igazgató, elnök, másod-elnök, jegyző, pénztárnok, könyvtárnok és tizenkét bizottmányi tag áll. Az egyleti tagok száma 60.

Az olvasó-egylet, könyvtára javára, m. é. decz. hó 21-kén a kaszinó helyiségében előadást tartott, mely nagyon fényesen sikerült. A helyiség egészen tele volt; mélt. *Cziráky Béla* és ifj. *Cziráky János* gróf urak is szerencséltek látogatásukkal. Leírhatlan azon öröm, mely a jelen voltak keblét áthatotta. Harminczöt tag működött közre. Tizenhat magyar és három német költemény szavaltatott el, azonkívül tíz népdal és négy víg darab fűszerezé az ünnepélyt. Ez első nyilvános fellépése volt az egyletnek. Mindegyik közreműködő viharos éljeneket aratott, — s valóban minden egyes tag megérdemlené, hogy itt megneveztetnék. Az előadás harminczöt forintot eredményezett, mely összegben egy könyvtári szekrény és könyvek rendeltettek meg.

Egyletünk iránt oly általános az érdekeltség, hogy azóta már többen egy-egy frttal az alapítótagok sorába léptek. — Jelenleg, tehát három hónap alatt, könyvtárunk 140 szép, tanulságos és mulattató könyvet mutathat fel.

Az egylet két ujságot járat, egy magyart és egy németet, a melyekből *Fénykövy* igazgató ur minden szombaton és vasárnap délután felolvasásokat tart, mi nekünk fölötte nagy gyönyörűséget szerez.

*) Hasonló közérdekű tudósítások számára a legnagyobb örömmel nyitjuk meg lapunk hasábjait. Szerk.

Minden héten minden rendes tag egy könyvet kap olvasásra, s annak rövid tartalmát szombaton elmondani tartozik.

Az egylet legközelebb ismét szándékozik előadást tartani — *torna-iskola* életbeléptetése céljából.

Frühzeitig Miksa,
egyl. jegyző.

Krónika.

— **Uj szabad kir. városok.** Az országgyűlés közelebb hozott végzése által Baja és H. M.-Vásárhely a szabad kir. városok sorába emeltettek. Hogy ezen, a két városra nézve oly nagyfontosságú végzést mindkét helyen nagy örömmel fogadták, említenünk is fölösleges.

— **Jótevény hagyományozás.** Sebastiani Vilmos, ki nem rég halt meg Bécsben, a pesti honvédménháznak, a vakok intézetének, a Rókus-kórháznak, ugyszintén a lipótvárosi templom építésére 500—500 frtot, összesen 2000 frtot hagyományozott.

— **Ez idén lesz 400 éve,** hogy Magyarországon az első nyomtatott könyv megjelent. A tud. akadémia a magyarhoni nyomdászat négyszáz esztendő jubilaumát díszes ünnepélyvel fogja megülni, a budapesti nyomdászok pedig ugyane jubilaum megörökítésére nagyszerű emlékkönyvet terveznek kiadni.

— **„Kis Természetrajz.”** Ily című kedves kis könyvecske küldetett be szerkesztőségünkhöz M.-Szigetről, mely könyvecske a természetrajz elemeit párbeszédben adja elő, kedélyes versekkel és dalokkal megtoldva. Készíté *Horkai* bácsi, a ki már annyi szép olvasmányt írt a gyermekek számára. A „Kis Természetrajz” a kisebb elemi iskolának van szánva, — de a gyermekkertek, ovodák és családi körök is használhatják. Jelen számunk mutatványokat hoz e hasznos műből, mely megrendelhető a szerzőnél Mármaros-Szigeten.

— **Köszönetnyilvánítás.** A lovasberényi izr. iskola olvasó-egylete hálás köszönetét nyilvánítja t. V. *Balogh Lajos* gyurói lelkész urnak azon nemeskeblű adományaiért, melyekkel a legutóbbi napokban iskolánkban tett látogatása alkalmával könyvtárunkat gazdagította, ennek egy frtot és három becses könyvet ajándékozván. A t. lelkész ur azon ígérettel távozott körünkből, hogy nonsokára ismét küldend könyveket. Legforróbb hálánkat fejezzük ki azon nagyérdemű férfi iránt, ki egész megyénkben, a hol csak megjelen, szép emlékeket hagy maga után. Isten áldja meg őt szerencséjével, hogy minél nagyobb mértékben képes legyen jótevényen hatni a tanuló-ifjuság neveltetésének előmozdítására. — Lovasberény, febr. 11., 1873. — *Frühzeitig Miksa*, jegyző.

— **Miért nincs az idén sok hó?** Mármarosmegyében a „Márm.” szerint így magyarázza meg a nép: A mult évben született a Verhovinán egy

gyermek, a ki, mihelyt a bába megmosta, rögtön kenyeret kért enni. Nem lévén azonban kenyér a háznál, a bábaasszony egy kis havat hozott be az udvarról az ujszülöttnek. A csodagyermek szépen el is fogyasztotta a havat s ezt a megjegyzést tevő utána: „Szerencsések, hogy kívánságomat így teljesítettétek, mert már most ezen a vidéken 6 esztendeig nem lesz elég hó. Ha kenyeret adtatok volna a számba: akkor 6 kenyérszűk esztendő következnek.” — De csak szép is az a népnevelés!

A nagyvilágból.

— **Királyság helyett köztársaság.** Spanyolországban a legközelebb mult napokban nagyon fontos események mentek végbe. Amadé király belátván, hogy az országban a nyugalmat nem képes helyreállítani, kétévi uralkodása után e hó 11-kén önként lemondott a spanyol koronáról. E férfias elhatározás kétségkívül nagy érdemére válik Amadénak; ő nem akart vérontást; nem akarta, hogy ezrek és ezrek koldusbotra jussanak csak azért, hogy ő helyét megtartva, királyi fényben pompázhassék. A leköszönt király, családjával együtt, már el is hagyta Madridot, s Lissabonba utazott, hogy onnan a „Róma” nevű olasz hadihajón visszatérjen atyjához Olaszországba. A király leköszönése után a spanyol nemzetgyűlés kikiáltta a köztársaságot, melynek elnökévé Figueras választotta meg — ideiglenesen. A nyugalom nem lett megzavarva. A vidéki városok szintén örömmel fogadták a köztársaság kikiáltását. A lázongó carlisták felszólították, hogy két hét alatt tegyék le a fegyvert, s akkor kegyelmet kapnak, — ellenkező esetben a köztársasági kormány teljes szigorúsággal fog ellenök föllépni. A spanyol köztársaság zászlaja hir szerint violafehér-vörös lesz. Hogy ez új köztársaság meg fog-e szilárdulni, vagy ismét helyet enged a királyságnak, az a jövő titka.

— **Elsülyedt hajó.** A „Talisman” nevű liverpooli gőzös, mely kávéval és dohánynyal volt terhelve, Braziliából Hamburg felé indult; utközben azonban szerencsétlenség érte és mindenestül elsülyedt. A hajó személyzetéből 12 ember a hullámokban találta sirját, — a többit sikerült megmenteni.

— **Kocsikerekek papirból.** Amerikában közelebb olyan kocsikerekek jöttek forgalomba, melyek papir-anyagból vannak készítve. A papir-anyagot víznyomással összepréselik, azután kiszárítják és kifaragják. Az ilyen kerekek nagyon erősek, s hogy ne kopjanak, aczél-abrincsesal vannak el látva.

— **Siketnémák.** Németországban 276,00 siketnéma, és 75 siketnéma-intézet van.

| Talányok.

Wollemann Emilia- és Bélától.

- 1) 1. 9. 8. 4. 9. Nagy költők sok verset irt itt. —
4. 5. 6. 7. Igazságra inti a hit. —
9. 8. 8. 9. Mesterembernek műszere,
Nők is sokat bánnak vele. —
2. 8. 9. 6. 5. Neve volt ez egy tündérnek,
Sok szép hölgyet így neveznek. —
8. 9. Hasznos és igen szép állat,
9. 8. Ebben s mezőn is találod. —
3. 2. 1. Ilyen a jég, üveg, tenger. —
1. 2. 3. Névül viseli sok ember. —
1—9. Láthatsz ilyent iskolában,
Naponta kis táskájával;
Híven végzi feladatát
S megtanulja, a mi jót hall.

Sz—y Feritől.

2) K
PLÁ

F. Bélától.

3) MARINI

4) Süteó Margit Anna Gizellától.

1. 2. Kellemetlen vendég. —
2. 1. 2. 3. 4. Divatban volt nem rég. —
6. 7. 8. A míg reánk szakad,
Kifuthattad magad. —
5. 4. 3. 2. 4. Régi olasz város. —
1—8. Kettő volt s egy már most.

5) L D
O O6) ur
ur
ur ur ur
ur
ur

Megfejtési határidő márcz. hó 24-dike.

A 4-ik számban közölt talányok értelme: 1) **Fehérvár.** 2) **Kiss Ernő,** vagy **Ernő.** 3) **Az alma nem messze esik fájától.**

Az 5-ik sz. talányainak értelme: 1) „**Kis Vasárnapi Ujság.**“ 2) **Köd előttem, köd utánam.** — A számfeladványok megfejtése: 1) Az egyik embernek volt **7** juha, a másiknak **5.** 2) A csiga **5 nap** alatt ért fel a fal tetejére. (E feladvány így hangzott: „Egy csiga fel akar mászni egy 7 láb magas falra. Mindennap felmászik 3 lábnyira, de éjjel visszaeszik 2 lábnyit. Kérdés: hány nap alatt jut fel a fal tetejére?“ Első pillanatra úgy látszik, hogy ha a csiga naponként csak egy lábnyit halad, akkor a 7 láb magas falra hét nap alatt ér fel, — és csakugyan kis előfizetőink közül sokan ily tévedésbe estek. Számítsanak utána s látni fogják, hogy a csiga az első nap egy, a második nap két, a harmadik nap három, a negyedik nap négy lábnyira hatolt fel; az ötödik nap megint három lábnyit haladt, négy és három pedig hét, vagyis a csiga fön volt a hét láb magas fal tetején, tehát ekkor már nem csuszhatott vissza.

A 6-ik szám talányainak megfejtése: 1) **Búzavirág.** 2) **Határ,** 3) **Sors.** 4) **Képtalány.**

A megfejtéseket beküldték: Kovács Róza, Fuchs Béla, Mátyás Anna, Dávid Irénke, Jeney Erzszi és Margit, Bohus Ilona, Kollár Kálmán, Ábrahámffy Feri, Paulovits Mariska, Thaly Ilona és Juliska, Csáthi Szabó Margit, Szijjártó Miklós, Józsa Dezső, Stépán Irénke, Uray László, Löv Lujza és Gizela, Hollósy Gyula, Wollemann Emilia és Béla, Szabó Sándor, Polgár Irma és Lajos, Csiszér Ilona, Horváth Ludovika, ifj. Gregus Zsigmond, Lónyay Ilona és Ferencz, Tóth Juliska, Kégl Mari, Dedinszky Ilona, Wolff Janka, Ruprecht Juliska, Kuliffay Lajos és Bella, Deák testvérek, Würsching Kamilla, Sperlágh Árpád, Heckenast Aladár, Bertalan Lina, Gáthy Barnabás, Kocsi Horváth Amália, Müller Juliska, Decsy Etelka, Nagy József, Sternthal Lajos, Bokody Károly, Süteó Margit, Gulácsy Árpád, Ósz István, Kern Hugó, Lengyel Ida, ifj. Androvich Sándor, Szuhányi Ferencz és Anna, Zeisler Jenny, Györgymester Imre, Latinovits Géza, Galambos Endre, Krusek Károly, Galambos Ida, Kónyai Lotti, Heltay Jenő, Domahidy Erzsike, Némethy Blanka, Füchsl Hugó, Kron Zsigmond, Friedmann Lipót, Baumgarten Kati, Weisz Miksa, Weinberger Róza, Frühzeitig Miksa, Gerzon Kázmér, Schmidt Irén, Tar Róza, Czirfusz Dezső, Paczolay Gizela, Horváth Ilona, Gagy Dénés, A m.-szalkai izr. ifj. olvasó-egylet, Justh Zsiga, Danidovich Mari és Erzsike, Adler Manó, Szenere Emma, Labbanz György, Simon Berté, Teleki Sándor és László, Németh Ilon, Hönig Márk, gr. Wickenburg Marko, Rosenmeyer Lajos, Bodó Péter, Goldperger Malvin, Zagyva Janka, Andreánszky Emil, Kleé Mariska, Szőke József, Orosz Tamás és Ferencz, Menczer Berta, Fekete Zoltán, Buttyán János, R. L., Szücs Béla, Ferenczy Jolán, Krajner Irma, Illyés Endre, Faller Vincenzia, Gottlieb Sándor és Mátyás, Frommer Berta, Gottlieb Berta, Bartsik József, Ilosvay Zoltán, Fromhold Paulin, Bogó István, Mesko Ábris, ifj. Gaszner Pál, Damaszkín István, Képes Margit, Lázár Béla, Lehoczky János, Lázár Lenke, Kaszovitz Irma, Tegze Ferus, Molnár Lajos és Ilka, Mátray István, Szentpétery Feri, Glöckner Zsófia, ifj. Ludwig János, A leányfalui tanulóifjúság, Szüts Mátyás, Magyar Irén, A n.-abonyi r. k. II-ik fosztály növendékei, Plichta Barna, Lacsny Pista, Hidassy Elek, Matavovszky Béla, Ujlaky Erzsike, Tóth Gyula, Majoros Elemér, Ilonka és Bella, Bartha László, Lipovniczky Erzsébet, Gömöri Mariska, Molnár Erzszi, Mojzer Magda, Madarász Ernesztin, Fábian Ida, N. Berta, Reinle János, Noszál Gyula, Szöllösy Balázs, Greiner Etelka, A várgedei r. k. tanulók, Morvay Gabriella, Kövér István, Blum József, Schwarcz Mihály, Reitter Vilma, Döry Adorján, Horhy Elemér, Potoczky Ilona, Horváth Ernő és Gyula, Vitális Róza, Aczel Ferencz.

A kitűzött három könyvjutalmat sorshuzás útján elnyerték: Lengyel Ida, Szőke József, Paulovits Mariska.

TARTALOM.

A két árva. Elbeszélés. (Két képpel.) — A gonosz rablófőnök és a jámbor remete. Mese. (Képpel.) — A csonka katona. (Vers.) (Képpel.) — Főka-vadászat. (Képpel.) — A pálmafa. (Két képpel.) — Horkai bácsi „Kis Természetrajz“-ából. — Levelezés. — Krónika. — A nagyvilágból. — Talányok.

Figyelmeztetés. A szerkesztőség számára küldendő levelek ekkép címezendők: **A „Kis Vasárnapi Ujság“ szerkesztőségének. Pest, egyetem-utca 4. sz.**

Felelős szerkesztő: **K. Beniczky Irma.**

Kiadó tulajdonos: **Heckenast Gusztáv.** Nyomatott saját nyomdájában. Pest, egyetem-utca 4. sz.